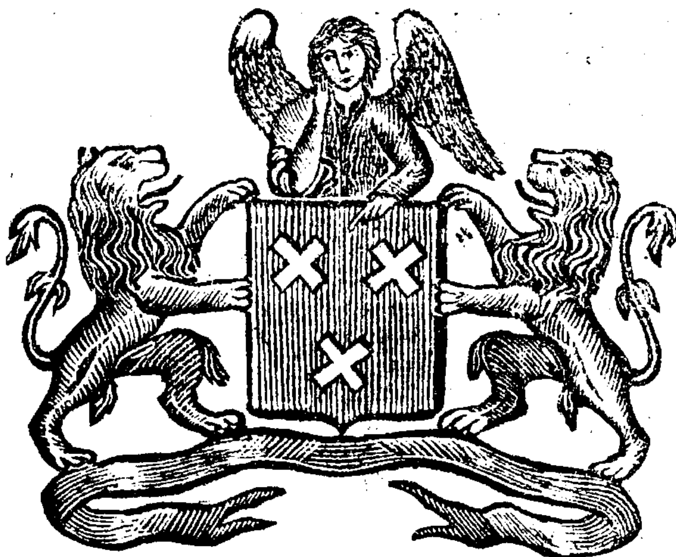
No. 19. 1819.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 27 FEBRUARIJ.

'S HERTOGENBOSCH den 25 Februarij.

PUBLICATIE.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Braband, brengt bij deze ter kennisse van de In- en Opgezetenen binnen dezelve, dat met overleg van Zijne Excellentie den Heere Opperjagermeester van Zijne Majesteit, Opperhoutvester voor de Noordelijke Provincien, door Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, ten gevolge van het daartoe bij H. E. G. A. gedaan aanzoek, is bepaald dat de Jagt op Watersnippen voor dezen jare zal worden geopend met 1°. Maart en gesloten met ultimo April aanstaande; alsmede dat die Jagt, zoo wel als die op Ganzen en Eenden, wederom zal worden geopend op den 15 Julij dezes jaars, en gesloten voor die genen, welke geen akte voor de groote Jagt zullen bekomen hebben, op den dag voor de opening der groote Jagt, onder bepaling nogtans, dat eerstgemelde Jagt niet zal mogen plaats hebben dan langs de Stranden en Oevers van Meeren, Veenplassen en Rivieren, of op lage moerassige Landen, en vooral niet in of langs Bosschen, noch op Bouw- en Weilanden tot het gewoon Jagtveld behoorende.

Gelast voorts de respective daarbij geconcerneerde Ambtenaren, op de stipte naarkoming der voors. bepalingen te letten en te zorgen, dat tegen de overtreders, overeenkomstig de Wet, naar eisch van Regten, worden geprocedeerd.

En op dat hiervan een ieder kennis drage, zal deze worden gedrukt en in alle Gemeenten dezer Provincie worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

's Hertogenbosch den 22 Februarij 1819.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
C. G. HULTMAN.

KERKELIJKE STAAT.

ROME den 6 Februarij. De Hertogin van Devonshire, beschermster der schoone kunsten, heeft een brief geschreven aan den heer *Naro*, directeur der opdelvingen, welke in het bed van den Tiber zullen plaats hebben, ten einde hem uit te nodigen, om onderscheidene Engelschen van een doorluchtige afkomst op de lijst der inschrijvers te brengen. De graaf *Decazes*, Minister van binnenlandsche zaken van Frankrijk, heeft insgelijks voor deze nuttige onderneming ingeschreven.

— Men schrijft van Napels, dat de Aartshertog Palatin van het Koningrijk Hongarije, bij voortduring, al het geen die hoofdstad opmerkelijkst oplevert, bezigtigt.

OOSTENRIJK.

WEENEN den 14 Februarij. Men meldt van Laibach, dat de Keizer besloten heeft, om, ten koste van de publieke schatkist, de sedert langen tijd voorgestelde werken, ten einde de moerassen bij Laibach, welke 4 mijlen uitgestrektheid hebben, en die de ommestreken dier stad zeer ongezond maken, droog te maken, te doen beginnen. Het verkoopen der landerijen, welke door deze operatie aan den landbouw terug gegeven zullen worden, indien men zelfs den prijs daarvan op eene vierde van den gewonen bepaald, zal meer dan 4 millioenen conventions geld beloopen.

— De perzische gezant heeft twaalf personen in zijn gevolg. De slavin, welke hij te Konstantinopel ten geschenke bekomen heeft, heeft steeds het aangezigt tot aan den neus toe met eenen sluier bedekt. De gezant is in eenen voor omtrent 10 jaren alhier gemaakten gesloten wagen aangekomen. Het zeldzaamst van zijne opschik bestaat in twee snoeren vaal-rozenkleurige paarlen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 19 Februarij. De opening der zitting van de stenden van het Hertogdom Nassau heeft, heden, te Wisbaden, plaats gehad.

— Men leest in het letterkundig weekblad, door den heer *von Kotzebue* uitgegeven wordende, het onderstaan de artikel:

„ Onderscheidene dagbladen hebben gemeld, dat de schrijver van dat blad last bekomen had, om naar Esthland terug te keren. Deze wijze van zich uit te drukken, tot alle soorten van interpretatie aanleiding gevende, en waarschijnlijk daartoe verkozen zijnde, schijnt het nodig, om deze zaak in weinige woorden, zoo als dezelve werkelijk bestaat, bloot te leggen.

„ Z. M. de Keizer van Rusland heeft, op de nederige vertoogen van den heer *von Kotzebue*, hem veroorloofd, om, in het toekomende, te Reval zijne vorige functien en letterkundige werkzaamheden voort te zetten, en zulks overeenkomstig zijn geuit verlangen, om in die stad te blijven, alwaar hem familie en vriendschapsbanden boeijen, en aldaar zijn traktement en andere emolumenten welke hij buitenslands genoot, te behouden. Dienvolgens zal het letterkundig weekblad, zoo als voormaals, na de menigvuldige goedkeuring, welke hetzelve bekomen heeft, doch voornamelijk volgens de regtvaardigheid, die Z. Keiz. M. aan de bedoelingen en pogingen van den uitgever heeft doen wedervaren, uitgegeven worden. Overigens is het tijdstip, waarop de heer *von Kotzebue* Duitschland zal verlaten, nog niet bepaald, en zal eeniglijk van den staat zijner gezondheid afhangen."

— Van Zurich word, gemeldt, dat aldaar, op den 4e dezer, in den ouderdom van 68 jaren, overleden was, de beroemde H. I. J. Hottinger, professor in de grieksche en latijnsche talen. Reeds sedert eenige jaren waren zijn ligchaams-vermogens, door eenen aanval van beroerte, zeer verzwakt.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 Februarij. Men schrijft van Albi van den 5 dezer, het navolgende: „ Zekere *Vigueir*, glazenmaker, had een' pot met ontvlambare stoffen, op een konfoor met vuur, buiten aan de deur van zijn huis geplaatst. Iets noodzakelijks op zijne boven-kamer hebbende te verrigten, verlaat die jongman onvoorzigtiglijk het konfoor, weldra ontwaart hij eenen dikken rook, opklimmende van de deurkozijnen van het huis, aan welke de vlam zich reeds had medegedeeld. IJlings snelt hij naar beneden, om de voortgangen van den brand te stuiten, hij schopt de pot een eind ver weg. Ongelukkig stond zijne moeder zoo nabij, dat de brandende stof hare kleederen bereikte, en in een oogenblik stond zij geheel in vlam, zonder dat iemand het durfde wagen, haar bijstand toe te brengen. De zoon vloog toen zijne moeder ter hulp; maar het mogt hem niet gelukken haar uit de vlammen te redden, waarvan hij insgelijks de prooi werd. De geburen, deze ongelukkigen niet durvende nabij komen, riepen hen toe, dat zij zich op den grond zoude wentelen; eindelijk vielen zij bewustloos neder; ieder bragt alstoen emmers met water aan, en het gelukte, om het vuur dat hen verteerde, te blusschen. Deze ongelukkigen zijn nog in het leven; doch men vreest zeer voor de moeder, wier geheele ligchaam, en bijzonder het aangezigt, zoo deerlijk bezeerd is, dat, zoo zij het ongeluk overleeft, het gezigt geheel zal verloren hebben. De zoon, schoon min gevaarlijk ziek, is echter in eenen wienig hoop gevenden toestand. Het vuur heeft bijzonder zijne handen getroffen, aan welke de beenderen van eenige vingers in stof vallen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 21 Februarij. Z. M. de Koning heeft, bij het overlijden van den Luitenant-generaal van der Plaat, het bevel over het vierde generale commandement, waarvan Antwerpen de hoofdplaats is, opgedragen aan den Luitenant-Generaal Baron Chassé.

Z. M. heeft de officieren benoemd van het regiment lanciers. Hetzelve zal te Mechelen worden georganiseerd en bestaan uit zes escadrons. In oorlogs tijd zal hetzelve twee regimenten vormen.

BRUSSEL den 22 Februarij. Men meldt van de fransche grenzen, dat de nieuwe generale staf van de fransche armée, zoo wel de Generaals als de Hoofdofficieren en Kapiteins, thans geheel georganiseerd en in werkelijken dienst gesteld is. Het grootste gedeelte daarvan bestaat uit officieren van de oude armée, doch in de keuze daarvan is men met omzigtigheid, doch tevens met regtvaardigheid te werk gegaan. Eenige Generaals, welker denkbeelden niet schenen overeen te komen met de blijkbare beginselen des Konings, waaronder eenige, welke in het leger van den Vorst van Condé, en bij de Vendéers hadden gediend, zijn door andere vervangen geworden. De Kommandant van de zestiende divisie, hoofdplaats Rijssel, de Markies Jumilhac, is echter in dienst gebleven; men roemt zeer zijne matigheid en voorzigtigheid, alsmede zijne zucht, om alle partijgeest uit te doven.

Het gedenkschrift van den Prins de Broglio aan de verbondene Monarchen, in Parijs gedrukt, wordt thans, hier ter stede, in 't openbaar verkocht; het schijnt dat deze verkoop van wegen de overheid niet zal verhinderd worden.

BRUSSEL den 14 Februarij. Bij gelegenheid der definitive benoeming van den generaal *d' Aubremé* tot commis-

(vervolg op de kant van deze bladz.)

saris-generaal voor het departement van oorlog, zal men, niet zonder belangstelling, eenige bijzonderheden lezen over het leven van dien dapperen krijgsman. De stad Brussel mogt hem in hare muren in 1776 zien geboren worden. In 1792 in franschen dienst getreden als tweede luitenant, woonde hij eerst onder *Dumourier* den veldtogt in Belgie bij; vervolgens diende hij in de legers van *Custine*, *Houchard* en *Pichegru*, en ging in 1795, met den rang van Kapitein, in den dienst der Bataafsche Republiek over. Hij onderscheidde zich, in den veldtogt van Noord Holland tegen de Anglo-Russische armée, bij de batailles van Bergen. Koning *Lodewijk Napoleon* benoemde hem, bij de oprigting zijner garde, tot kapitein van dat wapen. Na de vereeniging van Holland met het fransche keizerrijk, werd de Heer *d' Aubremé* tot den rang van majoor bevorderd, en in 1812 tot dien van kolonel bij het 136ste regiment van linie. In die hoedanigheid woonde hij den veldslag bij Lutzen bij, welke zijne krijgstalenten in het volle daglicht plaatste; hij deed zich kennen door eene groote onversaagdheid en eene zeldzame tegenwoordigheid van geest, aan het hoofd eener kolom jonge soldaten, welke zich voor de eerste maal op een slagveld bevonden, en die hij, door zijn voorbeeld en gesprekken, derwijze wist aan te vuren, dat zij den dood met eene koelbloedigheid tartten, welke zij welligt niet zouden betoond hebben, bijaldien zij die niet in eene hooge mate bespeurd hadden bij het opperhoofd, dat over hen bevel voerde. Zijn schoon gedrag werkte mede tot den gelukkigen uitslag van dien strijd. Hij werd, bij die gelegenheid, door een kogel in de borst getroffen, hetwelk hem verpligtte zich uit het gevecht te begeven. Hij was tegenwoordig bij de bataille van Hanau, en trok in 1813 met zijn regiment den Rijn weder over. Daarna onderscheidde hij zich in de veldslagen van Brienne, Montmirail en Lafij. In dit laatste gevecht

('t vervolg op de tweede bladzyde.)

streed hij met zoo veel dapperheid, dat hem, bij het eindigen van den veldslag, slechts 5 officieren en 19 man van zijn geheele regiment overbleven. Toen in 1814 zijn vaderland deszelfs onafhankelijkheid herkregen had, bood de heer *d'Aubremé* den nieuwen Souverein zijne diensten aan, die een zoo beroemd krijgsman wist te waarderen, hem belastte met de organisatie der troepen in de Henegouwen en hem, in de maand April 1815, tot generaal majoor benoemde. Bij den veldslag van Waterloo, kommandeerde hij de 2de brigade der 3de divivie, en gaf er nieuwe bewijzen van zijne talenten, en van dien wel doordachten moed, die hem kenmerkt; ook de generaal *Hill* erkende, in het door hem nopens dien veldslag gedaan rapport, de diensten, door den generaal *d'Aubremé* destijds betoond. Vervolgens kommandant van Amsterdam zijnde, werd hij, in februarij 1818 tot adjudant-generaal van Z. M. benoemd, en de wijze, waarop hij de moeijelijke functien dier plaats waarnam, heeft hem eindelijk de benoeming verworven, waarmede hem de Koning vereerd heeft, en welke al die genen toejuichen, welke den man van verdienste gaarne zien erlangen de belooning, aan zijne talenten en werkzaamheden verschuldigd.

GENT den 18 Februarij. De Ridder Simons, medailleur van Z. M. den Koning, en van Z. K. H. den Prins van Oranje, lid van verscheiden academien, willende de studie van zijne kunst aanmoedigen, voornamelijk met opzigt tot het graveren op fijne steenen en medailles, enz. enz., heeft de maatschappij der schoone kunsten te Antwerpen, twee goude medailles, ter groote van een franc stuk aangeboden, ten einde tot prijzen te worden toegerekend aan de zoodanigen, welker werken bekroond zullen worden, te weten: Een voor het graveren op edelgesteenten, en een voor het graveren op medailles. Dit aanbod, door de maatschappij met erkentenis aangenomen zijnde, zoo steld de heer Simons, voor de prijsdinging van 1819, de volgende onderwerpen voor, te weten: voor het graveren op edelgesteenten: Een Apollo-beeld in het profil voor het graveren op eene medaille. Een Diana-beeld met de hinde bij hetzelve.

De voorwaarde zijn dezelfde als die, bij het programma, door de leden der administrative commissie der maatschappij ter aanmoediging der schoone kunsten, te Antwerpen voorgeschreven.

— In een voornamelijk aan den koophandel gewijd dagblad leest men de onderstaande anecdote, over het oude huis van negotie van Gradis te Bordeaux:

„ Meer dan eenmaal heeft het gouvernement bij dit handelhuis aanzienlijken onderstand gevonden, zoo dat het bekend was dat deze familie herhaalde reizen dertig millioenen aan het gouvernement geleend en voorgeschoten had.

„ De heer Gradis, de vader, woonde te Bordeaux in een fraai hotel, aan het einde van de straat des Fasses ter regter zijde. Toen hij op zijn sterfbed lag, deed hij zijne kinderen bijeen komen en verdeelde onder hun zijne groote rijkdommen, en daarna liet hij zich door zijnen oudsten zoon een klein kistje geven dat in zijn kabinet gesloten was, en zeide: „ Mijne kinderen, dit kistje bevat voor honderd duizend kroonen aan briefjes van verschillende sommen. Bij het naderen des doods is dit eenige rijkdom, die ik mij voorbehouden en die mij dierbaar is, om dat daarin de bewijzen liggen van de diensten welke ik aan ongelukkigen bewezen heb. Deze rijkdom behoort mij, en ik wil daarover naar mijn goedvinden beschikken. Ik wil niet dat mijn dood een reden van ongerustheid voor de ongelukkigen zijn zal, die ik verpligt zij, en dat zij zouden vreezen na mijn dood gekweld te worden tot den teruggaaf van gelden die ik hen zoo lang ik leefde niet zoude wedergevraagd hebben. Zijt niet te onvreden mijne kinderen, over het geen ik ga doen eene goede daad van een vader is ook eene goede erfenis, en ik wensch alleen, dat gij bij uwen dood evenveel zult kunnen doen." Toen opende hij het kistje, nam daar uit alle de papieren en wierp dezelve in het vuur, in het bijzijn van zijne kinderen, die hem, het zij ter hunner eer gezegd, voor deze edelmoedigheid zegenden "

GENT den 22 Februarij. Den 10 dezer ontstond er brand in een gedeelte van het hotel le Levrier, te Kortrijk. De brand heeft, dank zij de spoedige hulp; niets dan de stal verteerd, waarin zich tien paarden bevonden, waarvan er zes omgekomen zijn. De schade wordt op 2000 franken begroot.

ANTWERPEN den 22 Febauarij. Mevrouw *Catalani* is gisteren in deze stad aangekomen; verpligt, om zich dadelijk naar Amsterdam te begeven, alwaar zij verwacht wordt, kan zij alhier slechts een concert geven, hetwelk op donderdag den 25sten, in de zaal der Philarmonique maatschappij, zal plaats hebben.

Men verneemt dat HH. Burgemeesteren van Amsterdam, aan den ridder *Pieneman*, een kostbaar stuk tafelzilver hebben toegezonden, als een blijk van goedkeuring over de groote schilderij, den Prins van Oranje voorstellende in den slag van *Les Quatre Bras*, en als eene erkentenis voor het zenden van dezelve naar de laatste ten toonstelling.

MINISTERIE VAN MARINE.

** De minister voor de Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op den 3 Maart 1819, des middags ten twaalf ure, door den Directeur-Kommandant der Marine, in het hoofd-departement van de Maas te Rotterdam, in het bijzijn van den Inspecteur der maritime gebouwen, onder des ministers nadere approbatie, bij inschrijving, zal worden aanbesteed, de nodige reparatien aan den Straatweg, langs de oude haven te Hellevoetsluis, aan de steenen en houte trappen dier haven, en aan de kaaimuren der groote zeesluis aldaar.

De voorwaarden, waarop de voorz: werken zullen worden aanbesteed, liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine in 's Gravenhage, als mede ter Secretarien van de Directeurs en Kommandanten der Marine te Amsterdam, Rotterdam en Vlissingen.

's Gravenhage den 17 Februarij 1819.

De Minister voornoemd,
J. C. VAN DER HOOP.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
Amsterdam den 25 Februarij.

Werkelijke Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	43	a	$43\frac{1}{4}$
Certific. uitgestelde dito			$\frac{15}{16}$	a	1
Kans-Biljetten		f	$25\frac{1}{4}$	a	$25\frac{3}{4}$
Schuldbek: Sijndik	5	pCt.	$95\frac{1}{2}$	a	96
Idem nieuwe Sijndik:	5	——	$89\frac{1}{2}$	a	90
Loten van dito.		f		a	
Oblig. Rusland	—	——	88	a	$88\frac{1}{2}$
„ Spanje 1805	$5\frac{1}{2}$	——		a	
„ „ 1807	—	——	$25\frac{1}{2}$	a	$25\frac{3}{4}$
Weener Certificaten	$2\frac{1}{2}$	——	$28\frac{1}{2}$	a	$28\frac{3}{4}$
„ Metaliek	5	——	$65\frac{1}{2}$	a	$65\frac{3}{4}$
„ „	$2\frac{1}{2}$	——	$32\frac{1}{4}$	a	$32\frac{3}{4}$
„ „	1	——	$12\frac{3}{4}$	a	13
„ Bank	5	——	$47\frac{1}{2}$	a	48
„ dito	4	——	$38\frac{1}{4}$	a	$38\frac{3}{4}$
Certific. Monte Napol	5	——			
„ Napels	—	——	$64\frac{3}{4}$	a	$65\frac{1}{4}$
Obl. Amer., *Hope* c. f.	$5\frac{1}{2}$	——	103	a	$103\frac{1}{2}$
„ Deensche Tollen	4	——		a	
Spaansche Coupons		f	$7\frac{1}{2}$	a	$7\frac{3}{4}$

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 26 Februarij 1819.

Het Veertel Tarwe	f 9:17:—
—— Rogge *Oude* / *Nieuwe.*	6: 4:—
—— Gerst (winter)	—:—:—
—— Boekwijt	5:16:—
—— Haver	3:13:—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	—: 3:—
Grof —— idem.	—: 1: 8
Rogge Meel idem.	—:—:—
Boter idem.	—: 7: 4
Aardappelen (per Amst. ton.)	—:—:—
't $1\frac{1}{2}$ Pond Fijn Tarwe Brood	—: 3:—
De 2 Pond Grof. idem.	—: 3:—
De 6 pond Rogge Brood	—: 5:12
Het pond Rundvleesch	—: 5:—
—— Kalfsvleesch	—: 5: 8
—— Schapenvleesch	—: 6:—
—— Versch Varkenvleesch	—: 5:12
—— Gerookt idem	—: 9:—
De 1000 pond Hooi	9:—:—
—— Stroo (Rogge) 1000 pond.	7:13:—
Het 1000 Eiken Telhout	8: 1:—
—— Doof Hout	2: 4:—
De Kar Spaanders.	3:—:—
—— Struiken	4:—:—
De 100 Mutsaard	—: 2:12

** Overleden te BREDA, den 25 Februarij 1819, CLEMENTIA POTT, geboren *Van der Hoeven*, in den ouderdom van 51 jaren en 1 maand.

(*Vervolg op den kant van deze bladz.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.